

Reviderad 2024-08-28 Planen gäller tills vidare men ska revideras senast 2025-08-28

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Hörby Yrkesgymnasium

Inledning

Hörby Yrkesgymnasium, nedan kallat HYG tar avstånd från alla tendenser till kränkningar. Hörby Yrkesgymnasium skall utmärkas av trygghet, tolerans, öppenhet och trivsel samt av goda och nära relationer mellan elever och anställda. Såväl elever som anställda ska känna trygghet i att få vara sig själva och att kunna respektera och acceptera att vi alla är olika.

Så snart en elev eller anställd påtalar att hon/han blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska skolan utreda och förhindra fortsatt kränkning.

Denna plan ska vara lätt för alla att förstå och ta till sig.

Uppföljning av läsår 2023–2024

Mål för föregående år var:

- Planen ska vara kända av all personal och elever.
- Personalen ska agera utifrån handlingsplikt och dokumentera i DF-respons
- Metoder för att förhindra diskriminering av elever med funktionsvariation ska utvecklas.
- Arbete med elevers omdöme om bemötande, deras trygghet och studiero
- Arbete med språkbruk.

Under föregående läsår har vi aktivt arbetat med skolans värdegrund, likabehandlingsplan, språkbruk, trygghet, studiero med genomgång av likabehandlingsplanen och diskussion kring denna. Samtlig personal har varit lyhörda under lektionstid och raster för att snabbt kunna ingripa om elever har varit oschyssta mot varandra. Några incidenter har inträffat under året där några elever har stört studiero under lektionstid. Omgående insatser genomfördes med mentorer, vårdnadshavare, rektor och elevhälsoteamet där skolans riktlinjer belystes för berörda elever. Resultatet för samtliga inblandade blev gott då det oacceptabla beteendet upphörde. Några incidenter var också av sådan karaktär att det dels var samtal med vårdnadshavare, dels i något fall blev avstängning från undervisning under viss period vilket också lett till att eleverna förstår att HYG inte tolererar ett oacceptabelt beteende.

Samtalsformer har skett såsom enskilt eller i grupp med elever i respektive klass där vi har fört dialog kring trakasserier, följa ordningsregler och stötta varandra för att vi tillsammans ska kunna upprätthålla trygghet och studiero på skolan. Våra elever ska känna att de kan prata med vilken personal som helst på skolan och att de inte är tvungna att gå till en och samma person varje gång de vill prata om något. Vid samtalen framkom de att eleverna känner sig trygga och att de vet vem de ska vända sig till om de eller någon annan utsätts för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier.

Samtlig personal har arbetat aktivt med att lyfta de positiva krafterna för att forma ett gott arbetsklimat och öka motivationen för studier.

Elever har belyst att de vill främja studiero med att ha olika aktiviteter på rasterna som stimulerar dem mer. Förslagsvis vill de ha pingisbord och ett biljardbord, skolledning med skyddsombud kommer först genomföra en riskanalys och därefter fatta beslut på om det är genomförbart. Olika sällskapsspel har köpts in som eleverna kan använda att spela med under rasterna.

Under året fick HYG ett nytt dokumenteringsverktyg för att arbeta kring bland annat kränkande behandling. Efter viss utbildning och arbete kring hur programmet fungerade har det löpt väl ut. All personal är fortsatt inte helt trygg i att använda programmet vilket mer beror på datorovana och dokumentationsovana. Dokumentationen i DF – respons har dock lett till att det blir lättare att göra uppföljningar och lättare och mer överskådligt att kunna analysera orsaker till kränkningar. Genom att HYG också införskaffat programmet och därmed dokumenterar mer har eleverna också förstått mer tydligt regelverket. Detta har lett till färre incidenter under våren.

DF Respons har därför slagit väl ut, både för personal och elever. Vidare har HYG arbetar med eleverna för att få ett bra arbete kring klassråd och elevråd. Under året har 2 elevråd/termin genomförts. Det finns ett fortsatt behov i att utveckla elevrådet så att de kan vara en del i tryggheten på skolan.

Under mentorstid för framför allt år 1 har mentorer arbetat aktivt med eleverna, deras bemötande och språkbruk. Eleverna har visat en medvetenhet kring problematiken med ett alltför vulgärt språkbruk men ser samtidigt inte att det är riktat mot någon och upplever det därför som ett mindre allvarligt problem. Vi ser också att eleverna efter de varit på APL även har ett något tuffare språkbruk varför vi anser att vi inför kommande läsår även behöver arbeta mer med handledarna. Här ser vi dock att vi i stället behöver arbeta mer samhällsnyttigt under kommande läsår och därigenom kunna belysa vad ett olämpligt språkbruk kan innebära. Det är inte tillräckligt att vi diskuterar eller kommer med förbud utan vi behöver arbeta aktivt med varför visst språkbruk ej är lämpligt liksom varför visst bemötande ej är lämpligt.

Läsår 2024–2025

Ansvariga

All personal som arbetar på skolan. Det innebär att all personal som arbetar på skolan har ansvar och skyldighet att arbeta för att motverka diskriminering och kränkning. Det innebär också att all personal på skolan har en skyldighet att anmäla händelser som inträffar och dokumentera dessa i avsett program för att skolledning ska kunna fatta beslut om utredning. Kränkningar eller diskriminering som inträffar ska anmälas vid det tillfället det uppstår och ska skyndsamt utredas av den personal som skolledning utser som utredare. Allt ska dokumenteras i DF-respons.

Elever har ett ansvar i att bemöta varandra med respekt och vara en god kamrat.

Områden som berörs av insatsen och Hörby Yrkesgymnasium arbetssätt

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder vilket dels härstammar från skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (SFS 2008:567), barnkonventionen och de mänskliga rättigheterna.

Insatser och främjande åtgärder

Likabehandlingsplanen tas upp under uppstartsveckan i samband med det första klassrådet men arbetas också aktivt med praktisk med teambuilding under veckan. Under året genomförs återkommande diskussioner och samtal utifrån värdegrund både i undervisningssammanhang och vid klassråd och elevråd.

Följande punkter nedan beskriver de främjande åtgärder vi ska arbeta med under året.

- Samtala med våra elever och vårdnadshavare.

- Ha ökad uppsyn i synnerhet på områden och tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda
- Analysera schemaläggning och gruppindelningar
- Genomföra insatser med hjälp av psykolog, skolsköterska eller kurator
- Arbeta aktivt med att få ett fungerande klassråd och elevråd så att eleverna är delaktiga i skolans arbete.
- Fortsätta diskussion kring exempelvis pingisbord/biljardbord och se vilka möjligheter som finns.
- Vidtaga och arbeta utifrån skollagen och de arbetsrättsliga reglerna gällande disciplinära åtgärder när så är nödvändigt.

Insatser

- Säkerställa att planen diskuteras och revideras med personal vid läsårsslut.
- Säkerställa att planen diskuteras i samband med klassråd under augusti och för att sedan fastställas på kommande elevråd.
- Säkerställa att planen görs tillgänglig på hemsidan och skolans intranät.
- Arbeta för att lärare diskuterar arbetsro, trygghet och gott bemötande vid klassråd.
- Säkerställa att all personal uppmärksammar och reagerar när något inträffar samt arbetar förebyggande för att incidenter inte ska inträffa.
- Vid APT diskuteras innebörden av planen och eventuella händelser
- Säkerställa att personalen följer arbetsgången när situationer uppkommer.
- Vara behjälplig vid klassrådet och elevrådet så att eleverna tar upp arbetsro, trygghet och gott bemötande på sina möten.
- Ge rätt stöd till elever som så behöver, och lärare får tydliga instruktioner angående utredningar och liknande.
 - Vid behov utbilda personal
 - Elevhälsan bidrar med kunskap
- Säkerställa att all personal behandlar eleverna med respekt och skapar goda relationer
 - Vuxna rör sig på skolan
 - Arbete sker hela året för att skapa gemenskap
 - Vi har ett elevhälsoteam som består av specialpedagog och lärare som är ansvariga för att utredningar genomförs.
- Personal och elever arbetar aktivt med skolans värdegrund samt rättigheter och skyldigheter utifrån skolans ordningsregler. Vi hälsar på varandra, behandlar alla lika och hyser full respekt för varje enskild individs suveränitet. Vi accepterar inget våld, mobbning, rasism eller främlingsfientlighet.
- Vi arbetar med att öka kunskapen hos elever om vad lika rättigheter betyder samt att öka kunskapen om mänskliga rättigheter.
- Personalen ska agera utifrån handlingsplikt samt dokumentera. HYG använder DF respons för att dokumentera kring kränkande behandling.
- Metoder ska utvecklas för att hindra diskriminering av elever med funktionsvariation genom exempelvis schemabrytande aktiviteter och teambuilding.
- HYG ska arbeta med elevens omdöme om bemötande, deras trygghet och arbetsro.
- Under läsår ska särskilt arbete kring språkbruk beaktas.

Vi ska arbeta aktivt med våra elever för att ta vara på allas olikheter, kompetenser och verkar för ett gott språkbruk genom att bland annat ha gemensamma aktiviteter för att öka förståelsen för varandra och stärka sammanhållningen i klassen, på programmet och på skolan.

Vi kommer skapa ett skyddsombudsråd. Rådet ska föra diskussion kring arbetsmiljön och vara delaktiga vid skyddsronder och få möjlighet till utbildning. Genom elevskyddsombud skapas också en delaktighet i arbetsmiljö kring exempelvis studiero, trygghet och samverkan mellan klasserna. Skyddsombud Martin Sködt är ansvarig för elevskyddsombuden och att det sammanträder 1–2 tillfällen per termin samt genomför skyddsronder. Vidare ska skyddsombudet i samverkan med rektor ansvarar för att eleverna får den utbildning som krävs för att kunna verka som elevskyddsombud. De åtgärder som elevskyddsombuden och elevrådet kommer fram till kommer ligga till grund som främjande åtgärder inför nästkommande läsår.

Vidare kommer teambuilding att genomföras under de tre första dagarna. Dag ett kommer enbart elever från årskurs 1 att träffas och det kommer genomföras olika aktiviteter med fokus på att eleverna ska lära känna varandra. Dag två kommer elever från årskurs 2 och 3 att ansluta och där de får presentera sig för varandra och ingå i olika grupper där vi genomför samarbetsövningar och teambuilding för alla elever.

Likabehandlingsplanen är en stående punkt under APT-mötena där frågor kring planen diskuteras och även enskilda fall tas upp. Elevhälsoteamet träffar rektorn 1–2 gånger i månaden och personal från teamet finns tillgängligt 1–2 dagar per vecka.

I början av året genomför mentor i årskurs 1 ett ”lära känna samtal” med elev och vårdnadshavare. En introduktion på skolans rutiner ges till elev och vårdnadshavare och mentorn kartlägger vilka behov eleven har för att skolan ska kunna ge de bästa förutsättningarna till elev som vårdnadshavare. Utvecklingssamtal erbjuds 1 gång per termin med varje elev och i de fall eleven är omyndig även elevens vårdnadshavare.

Vidare samarbetar skolan med olika myndigheter och organisationer med olika informationskampanjer för eleverna exempelvis polis/ungdomsmottagning/RFSL/RFSU.

Skolsköterskan bjuder in samtliga elever i årskurs 1 till hälsosamtal.

Vi har under föregående år haft föreläsare kring privatekonomi där samtliga elever har fått information avseende sund ekonomi och detta är något vi kommer genomföra igen detta läsår.

Sammanträde för elevråd kommer enligt fastställt schema att ges ut till eleverna där klassråd ska genomföras en gång per månad och elevråd 1–2 gånger per läsår, vid behov oftare.

Snabbfakta

Ansvariga för planen

Samtlig personal på skolan och elever ansvarar för att enligt bästa förmåga följa planen.

Planen gäller:

Tills vidare men revideras årligen vid terminsslut. Planen är reviderad 2024-08-28 efter diskussion med elevråd 2024-08-26.

Elevernas delaktighet

Planen ska förankras med elever genom diskussioner på klassråd och elevråd. Under läsåret genomförs också samtal och diskussioner mer elever. Vid tillfällen genomförs också enkätundersökning.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare får ta del av planen i samband med lära känna samtal i årskurs 1 och under utvecklingssamtal. Planen är också tillgänglig på skolans hemsida samt vid skolans intranät, SchoolSoft.

Personalens delaktighet

Diskussioner på APT, EHT och genom enkäter.

Arbete med planen

När läsåret är slut går personal igenom planen och gör förändringar som bedöms. Vid första klassrådet under augusti/september respektive år diskuterar mentor men sin klass om planen och antecknar de kommentarer som eleverna tar upp. På nästkommande klassråd tar mentor upp den reviderade planen så att den är förankrad. I samband med att planen är fastställd så publiceras den på hemsidan eller internt beroende på administrationssystem så att personal, elev och vårdnadshavare har möjlighet att ta del av planen.

För att planen ska få ordentlig förankring hos eleverna bör den också integreras i undervisning samt vara en återkommande punkt på klassråden. Dessutom förankras planen hos vårdnadshavare i samband med utvecklingssamtalen under läsårets hösttermin.

Revidering

Planen ska revideras vid varje läsårsstart. Utvärdering av arbetet sker i samtal med elever, samt i samband med utvecklingssamtal och på APT, klassråd eller elevråd.

Ansvarsområden

Rektor ansvarar för:

- kontinuerlig kompetensutveckling i hur personalen bäst hjälper och stöttar samt stimulerar elever som möter utmaningar i skolan. Under läsåret 24/25 beaktas särskilt kompetensutveckling kring
 - elevers rätt till utbildning och deras behov utifrån skolans kompensatoriska uppdrag.
 - TA- utbildning
- teman som innefattar ämnen som etik, moral, människors värde och demokratis grunder. Under läsåret 24/25 kommer särskilt schemabrytande dagar göras när lärare och skolledning bedömer det lämpligt.
- medarbetarsamtal, där frågan om de anställdas trivsel är en stående punkt.

Mentorer ansvarar för:

- mentorssamtal löpande under läsåret samt för utvecklingssamtal i närvaro av vårdnadshavare där frågan om elevens trivsel är en stående punkt.
- Säkerställa att eleverna har möjlighet att genomföra klassråd och hjälpa dem kring detta.
- Arbeta med värdegrundsfrågor på mentorssamtal och i mentorsgrupperna.

Undervisande lärare ansvarar för:

- Säkerställa att deras undervisning genomsyras av värdegrundsfrågor.
- Samarbeta med övriga lärare för att genomföra temaarbete eller liknande för att stärka eleven.
- Arbeta med och genomföra undervisning utifrån deras behov.

EHT ansvarar för:

- enkätundersökningar under vårterminen för att kartlägga eventuella kränkningar och diskrimineringar som underlag för att förbättra den psykosociala skolmiljön. Specialpedagogen är huvudansvarig att detta genomförs.
- En del av EHT kommer att vara ansvariga för utredningar av kränkningar och att det uppföljs för att det ska bli likvärdig utredning.

Eleverna ansvarar för:

- Att följa och respektera likabehandlingsplanen för skolan.
- Verkar tillsammans med skolans personal i ett främjande arbete med likabehandling.
- Vara en god kamrat och ha ett gott bemötande mot alla på skolan.

Efterföljder

Om någon har anmält skolan ska den som har anmält inte utsättas för efterföljder. Exempel kan vara när en elev agerar som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Handlingsplan för utredning av kränkande behandling

- Arbetet dokumenteras fortlöpande. En anmälan om kränkande behandling görs på DF Respons där skolledning sedan utser en utredare. Utredaren ska sedan skyndsamt genomföra utredning.
- Så snart skolan får kännedom om att någon form av kränkning har skett eller misstanke om sådan föreligger, ska detta utredas. Utredningen ska alltid ske med all möjlig hänsyn till den utsatte och övriga inblandade.
- Allt dokumenteras i DF respons, även uppföljning vilket kan göra att ett ärende kan ligga öppet länge beroende på hur många uppföljningar som bedöms nödvändiga. Under läsåret 24/25 ska utbildning genomföras avseende rutiner för DF respons, detta för att samtlig personal ska arbeta likvärdigt och för att effektivisera utredningarna ytterligare.
- Vid varje enskilt ärende ska bedömningen göras av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten eller polisen ska göras.

Utredande frågor:

- Vad har hänt?
- Var inträffade händelsen?
- Vem/vilka är inblandade?
- Vilka fanns på platsen?
- När inträffade händelsen?
- Finns det bakomliggande orsaker?
- Har något likande hänt förut? Om ja, i vilken omfattning?
- Hur följer vi upp?
- Vilka åtgärder ska vidtas?

Följ upp och utvärdera

Det är av högsta vikt att åtgärderna följs upp, utvärderas och att samtlig personal är lyhörda inför de inblandade så att kränkningarna inte fortlöper. Om den kränkande behandlingen inte har upphört ska det genomföras nya eller kompletterande åtgärder för att förhindra att kränkningarna fortskrider.

Dokumentation

Hela utredningen och åtgärderna ska dokumenteras. Anteckna vad som har inträffat, åtgärder som har genomförts, uppföljning och utvärderingen. Underlaget ska sedan sparas på DF-respons så behörig personal kan följa upp effekterna av åtgärderna. Genom dokumentation kan huvudmannen dessutom uppmärksamma om kränkningarna är del av en större problematik och som fordrar mer omfattande generella insatser.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev **känner sig** förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook). Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.